
SUMMARIES

В. О. Кіктенко

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КОНФУЦІАНСТВА І ДЕМОКРАТІЇ: СПІЛЬНЕ, ВІДМІННЕ ТА МОЖЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ

У статті розглядається порівняльний аналіз конфуціанства і демократії, який здійснюється китайськими та західними вченими з ХІХ століття й по сьогоднішній час. Дискусії на Заході про те, чи сумісне конфуціанство з демократією мають довгу історію, і загалом виділяється два основних підходи: 1) конфуціанство розглядається як ідеологічна основа “східного деспотизму”, а отже відкидає демократію (Аристотель, Монтеस्क’є, Гегель, Маркс); 2) конфуціанство – це гуманістичне вчення близьке до демократичних цінностей (Лейбніц, Вольтер, Кене). У 1980-х роках сформувався два припущення: 1) конфуціанська культура у значній мірі визначила економічний успіх цих країн; 2) можливість конфуціанської або азійської моделі альтернативи економічного розвитку. Найбільш системно і повно Хе Баоган виділив ідеальні форми можливої взаємодії конфуціанства і демократії: 1) *конфліктна модель* передбачає, що всі ідеологічні структури конфуціанства і демократії конфліктують одна з одною; 2) *модель сумісності* допускає, що деякі елементи конфуціанства є демократичними чи сумісними з демократичними ідеями та інститутами; 3) *гібридна модель* стверджує, що ані конфуціанство, ані демократія не можуть самі по собі запропонувати необхідний варіант вирішення складних проблем сучасного соціально-політичного та економічного розвитку Китаю, тому необхідно знайти шлях об’єднання найкращих рис цих систем; 4) *критична модель* сформувалася на тлі маркетизації політики, що викликало дегенерацію морального виміру політики в цілому. Останні тенденції в дискусії про співвідношення конфуціанства і демократії вказують на те, що все більше починає домінувати антидемократична риторика, яка відходить від власне філософських питань до прагматичних.

Ключові слова: демократія, конфуціанство, мораль, деспотизм, вестернізація, mínběn (民本)

В. А. Киктенко

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ КОНФУЦИАНСТВА И ДЕМОКРАТИИ: ОБЩЕЕ, ОТЛИЧИЯ И ВОЗМОЖНОЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

В статье рассматривается сравнительный анализ конфуцианства и демократии, который осуществляется китайскими и западными учеными с ХІХ века и по сегодняшнее время. Дискуссии на Западе о том, совместимо ли конфуцианство с демократией имеют долгую историю, и в целом выделяется два основных подхода: 1) конфуцианство рассматривается, как идеологическая основа “восточного деспотизма” и следовательно отвергает демократию (Аристотель, Монтескье, Гегель, Маркс); 2) конфуцианство – это гуманистическое учение близко к демократическим ценностям (Лейбниц, Вольтер, Кене). В 1980-х годах сформировались два предположения: 1) конфуцианская культура в значительной степени определила экономический успех этих стран; 2) возможность конфуцианской или азиатской модели альтернативы экономического развития. Наиболее системно и полно Хэ Баоган выделил идеальные формы возможного взаимодействия конфуцианства и демократии: 1) *конфликтная модель* предполагает, что все идеологические структуры конфуцианства и демократии конфликтуют друг с другом; 2) *модель совместимости* допускает, что некоторые элементы конфуцианства являются демократическими или совместимыми с демократическими идеями и институтами; 3) *гибридная модель* утверждает, что

ни конфуцианство, ни демократия не могут сами по себе предложить необходимый вариант решения сложных проблем современного социально-политического и экономического развития Китая, поэтому необходимо найти путь объединения лучших качеств этих систем; 4) *критическая модель* сформировалась на фоне маркетизации политики, что вызвало дегенерацию нравственного измерения политики в целом. Последние тенденции в дискуссии о соотношении конфуцианства и демократии указывают на то, что все больше начинает доминировать антидемократическая риторика, которая отходит от собственно философских вопросов к прагматичным.

Ключевые слова: демократия, конфуцианство, мораль, деспотизм, вестернизация, *mínběn* (民本)

Viktor O. Kiktenko

COMPARATIVE ANALYSIS OF CONFUCIANISM AND DEMOCRACY: GENERAL, DIFFERENCE AND POSSIBLE INTERACTION

The article examines the comparative analysis of Confucianism and democracy, which is carried out by Chinese and Western scholars from the XIX century to the present time. Discussion in the West about Confucianism compatible with democracy have a long history, and in general there are two main approaches: 1) Confucianism is regarded as the ideological basis of “Oriental despotism” and therefore rejects democracy (Aristotle, Montesquieu, Hegel, Marx); 2) Confucianism is a humanistic doctrine close to democratic values (Leibniz, Voltaire, Quesnay). In the 1980s, formed two assumptions: 1) the Confucian culture is largely determined by the economic success of these countries; 2) the possibility of Confucian Asian model or an alternative economic development. He Baogan most systematically and fully committed ideal forms possible interaction of Confucianism and democracy: 1) *conflict model* assumes that all the ideological structure of Confucianism and democracy in conflict with each other; 2) *compatible model* assumes that some elements of Confucianism are democratic or compatible with democratic ideas and institutions; 3) *hybrid model* maintains that neither Confucianism nor democracy can not by themselves provide the necessary options for handling complex problems of today’s sociopolitical and economic development of China, so you must find a way to bring the best qualities of these systems; 4) *critical model* emerged against the background of marketization policies that led to the degeneration of the moral dimension of politics in general. Recent trends in the discussion of the relationship between Confucianism and democracy indicates that more and more begins to dominate anti-democratic rhetoric, which departs from the strictly philosophical issues to pragmatic.

Keywords: democracy, Confucianism, morality, despotism, Westernization, *mínběn* (民本)

Я. С. Рошкер

СИНТЕЗ КОНФУЦИАНСТВА І ЧАНЬ-БУДДИЗМУ У НЕОКОНФУЦИАНСЬКІЙ ЕПІСТЕМОЛОГІЇ: ОСВІЧЕННЯ НА ВЕСНЯНОМУ НЕБІ

Під час правління династії Мін (1368 – 1644) буддизм не був жорстким противником конфуціанської доктрини. Неоконфуціанське вчення вже добре зарекомендувало себе і, отже, (навіть офіційні) філософи цього періоду могли дозволити собі більше відкритості розуму. Цянь Дехун і Ван Цзі, два найвідоміших учні школи Ван Янміна, одночасно представляють собою дві основні течії в пізній неоконфуціанській теорії пізнання. Ця стаття досліджує припущення, що подібні напрямки також можна було спостерігати в паралельному розвитку чань-буддистських теорій пізнання і, говорячи в термінах теософії, в їх вченнях про порятунок відповідно. Пов’язано це з тим, що вони безпосередньо не виникають зі

структури політично сумнівної буддиської релігії, яка з 10-го століття – принаймні потенційно – розглядається як свого роду “внутрішній ворог” конфуціанців, Школа розуму (через відкрити пропаганду аполітичного ставлення), проте представляла ідеальну ідеологію, необхідну правлячій еліті в цей час. Автор обґрунтовує це припущення, аналізуючи відомий діалог між ними, який був записаний під назвою “Освічення на весняному небі”.

Ключові слова: неоконфуціанська епістемологія, Школа розуму (Xin xue), вроджене знання (Liang zhi), дослідження речей (Ge Wu)

Я. С. Рошкер

СИНТЕЗ КОНФУЦИАНСТВА И ЧАНЬ-БУДДИЗМА В НЕОКОНФУЦИАНСКОЙ ЭПИСТЕМОЛОГИИ: ПРОСВЕЩЕНИЕ НА ВЕСЕННЕМ НЕБЕ

Во время правления династии Мин (1368 – 1644) буддизм не являлся жестким противником конфуцианской доктрины. Неоконфуцианские учения уже хорошо зарекомендовали себя и, следовательно, (даже официальные) философы этого периода могли позволить себе больше открытости ума. Цянь Дэхун и Ван Цзи, два самых известных ученика школы Ван Янмина, одновременно представляют собой два основных течения в поздней неоконфуцианской теории познания. Настоящая статья исследует предположение, что подобные направления также можно было наблюдать в параллельном развитии чань-буддийские теории познания и, говоря в терминах теософии, в их учениях о спасении соответственно. Связано это с тем, что они непосредственно не возникают из структуры политически сомнительной буддистской религии, которая с 10-го века – по крайней мере потенциально – рассматривается как своего рода “внутренний враг” конфуцианцев, Школа разума (из-за открытой пропаганды аполитического отношения), тем не менее представляла идеальную идеологию, необходимую правящей элите в это время. Автор обосновывает это предположение, анализируя знаменитый диалог между ними, который был записан под названием “Просвещение на весеннем небе”.

Ключевые слова: неоконфуцианская эпистемологии, Школа разума (Xin xue), врожденное знание (Liang zhi), исследование вещей (Ge Wu)

J. S. Rošker

THE FUSION OF CONFUCIANISM AND CHAN-BUDDHISM IN NEO-CONFUCIAN EPISTEMOLOGY: THE ENLIGHTENMENT AT THE SPRING OF HEAVEN

During the Ming dynasty (1368 – 1644) Buddhism didn't represent a rigid opponent to Confucian doctrines anymore. The Neo-Confucian teachings were already well established and therefore (even the official) philosophers of this period could allow themselves more openness of mind. Qian Dehong and Wang Ji, the two best-known disciples of Wang Yangming's school, simultaneously also represent two basic currents in later Neo-Confucian epistemology. The present article follows the presumption, that similar currents could also be observed in the parallel development of *chan* – Buddhist theories of knowledge and, speaking in terms of theosophy, in their teachings of salvation respectively. Linked to the fact, that it didn't directly arise from the framework of the political suspect Buddhist religion, which was from the 10th Century on – at least potentially – seen as a kind of “inner enemy” by Confucians, the School of Mind (because of its open propagation of unpolitic attitude) nevertheless represented the ideal ideology, which the ruling elite needed just by that time. The authoress substantiates that presumption by analysing the famous dialogue between them, which is recorded under the title “*The Enlightenment at the Spring of Heaven*”.

Keywords: Neo-Confucian Epistemology, The School of Mind (Xin xue), Innate Knowledge (Liang zhi), Exploration of Things (Ge wu)

Чжан Хуэйцзинь

КОНКРЕТИЗАЦІЯ АБСТРАКТНОГО КОНЦЕПТУ КИТАЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ НА ТУРИСТИЧНИХ ОБ'ЄКТИВ

Культурні системи складаються з символів, уявлень конкретних явищ. Символи в цілому можна розділити на чотири типи: (1) мовні символи, (2) матеріальні символи, (3) символи поведінки, (4) духовні символи. У даному дослідженні ми орієнтуємося на матеріальні символи. Зокрема, ми вивчаємо відомі історичні місця – матеріальні символи культурної спадщини. Ми представляємо абстрактну і загальноприйнятну цінність, які походять з китайської культури через світову спадщину, з метою допомогти людям, зацікавлених в китайській культурі, продовжити її концептуальне розуміння.

Ключові слова: культурна цінність / концепції, культурні та історичні пам'ятники, гармонія між людиною і природою, фен-шуй, п'ять елементів, конфуціанство

Чжан Хуэйцзинь

КОНКРЕТИЗАЦИЯ ОТВЛЕЧЕННЫХ КОНЦЕПТОВ КИТАЙСКОЙ КУЛЬТУРЫ НА ТУРИСТИЧЕСКИХ ОБЪЕКТАХ

Культурные системы состоят из символов, представлений конкретных явлений. Символы в целом можно разделить на четыре типа: (1) языковые символы, (2) материальные символы, (3) поведенческие символы, (4) духовные символы. В данном исследовании мы ориентируемся на материальные символы. В частности, мы изучаем известные исторические места – материальные символы культурного наследия. Мы представляем абстрактную и общепринятую ценность, которые происходят из китайской культуры через мировое наследие, с целью помочь людям, заинтересованным в китайской культуре, продолжить ее концептуальное понимание.

Ключевые слова: культурная ценность / концепции, культурные и исторические памятники, гармония между человеком и природой, фэн-шуй, пять элементов, конфуцианство

Zhang Huiqin

THE CONCRETIZATION OF THE ABSTRACT CONCEPTS OF CHINESE CULTURE IN TOURIST FACILITIES

Cultural systems consist of symbols, representations of specific phenomena. Symbols can be broadly categorized into four types: (1) linguistic symbols, (2) material symbols, (3) behavioral symbols, (4) spiritual symbols. In this research we focus on material symbols. In particular, we study well-known historical sites — material symbols of cultural heritage. We present abstract and conventional value rooted in Chinese culture through world heritage sites, aiming to help individuals interested in Chinese culture further their conceptual understanding of the culture.

Keywords: Cultural value/concepts, cultural and historical sites, the harmony between human and nature, feng shui, the five elements, Confucianism

Ло Цзюнь

МІЖКУЛЬТУРНИЙ НАРАТИВ КИТАЙСЬКОЇ ІСТОРІЇ: ЦІННІСТЬ КОРОТКИХ ВІДЕО ІНОЗЕМЦІВ В МІЖНАРОДНІЙ КОМУНІКАЦІЇ КИТАЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

У процесі глобальної комунікації китайської культури, вивчення мови та культурні центри є основними двома засобами передачі. Ця стаття розглядає практику, ефективність і цінність виробництва іноземцями коротких відео про китайську культуру, використовуючи як приклад проект “Дивлячись на Китай”. Автор вважає, що коротке відео руйнує ідеологічний бар’єр, відіграє важливу роль у культурній дипломатії та підвищенні культурного рівня обізнаності про інших, долає труднощі вивчення китайської мови, забезпечує легкий доступ до відео-контенту в якості засобу цифрової дипломатії, а також сприяє функціонуванню некомерційних організацій в області поширення китайської культури.

Ключові слова: відео, культура, мова, нарратив, дипломатія, Китай

Ло Цзюнь

МЕЖКУЛЬТУРНЫЙ НАРРАТИВ КИТАЙСКИХ ИСТОРИЙ: ЦЕННОСТЬ КОРОТКИХ ВИДЕО ИНОСТРАНЦЕВ В МЕЖДУНАРОДНОЙ КОММУНИКАЦИИ КИТАЙСКОЙ КУЛЬТУРЫ

В процессе глобальной коммуникации китайской культуры, изучение языка и культурные центры являются основными двумя средствами передачи. Эта статья рассматривает практику, эффективность и ценность производства иностранцами коротких видео о китайской культуре, используя в качестве примера проект “Глядя на Китай”. Автор считает, что короткое видео разрушает идеологический барьер, играет важную роль в культурной дипломатии и повышении культурного уровня осведомленности о других, преодолевает трудности изучения китайского языка, обеспечивает легкий доступ к видео-контенту в качестве средства цифровой дипломатии, а также содействует функционированию некоммерческих организаций в области распространения китайской культуры.

Ключевые слова: видео, культура, язык, нарратив, дипломатия, Китай

Luo Jun

CROSSCULTURAL NARRATIVE OF CHINESE STORIES: THE VALUE OF SHORT VIDEO BY FOREIGNERS TO INTERNATIONAL COMMUNICATION OF CHINESE CULTURE

In the process of global communication of Chinese culture, language studies and cultural centers are the main two vehicles. This paper examines the practices, effect and value of producing a short video by foreign people about Chinese culture, using ‘Looking China’ project as a case study. The author finds that short video could break barrier of ideology and play a role in cultural diplomacy, enhance cultural awareness of others, overcome the difficulty of learning Chinese, provide easy access of video content as a means of digital diplomacy, and also promote the function of non-profit organizations in sharing Chinese culture.

Keywords: video, culture, language, narrative, communication, diplomacy, China

В. Ю. Голод

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН КНР ТА США. ПЛАН РОЗВИТКУ 2012 – 2022 РР.: ВИКЛИК ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Китайсько-американські відносини завжди знаходяться в центрі уваги з кількох причин: по-перше, це дві найбільші світові економіки; по-друге, це взаємопов’язані світові економіки, і тому зміни тенденцій розвитку їхніх відносин суттєво впливають на світову економіку. Мета цієї статті полягає в описі особливостей сучасних економічних відносин та основних положень плану десятирічного розвитку між Китаєм і США на 2012 – 2022 роки.

Ключові слова: економіка, ринок, товари, відносини, США, Китай

В. Ю. Голод

ОСОБЕННОСТИ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ КНР И США. ПЛАН РАЗВИТИЯ 2012 – 2022 ГГ.: ВЫЗОВ ГЛОБАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ

Китайско-американские отношения всегда находятся в центре внимания по нескольким причинам: во-первых, это две крупнейшие мировые экономики; во-вторых, это взаимосвязанные мировые экономики, и поэтому изменения тенденций их развития их отношений существенно повлияют на мировую экономику. Цель этой статьи заключается в описании особенностей современных экономических отношений и основных положений плана десятилетнего развития между Китаем и США на 2012 – 2022 годы.

Ключевые слова: экономика, рынок, товары, отношения, США, Китай

V. Yu. Golod

FEATURES OF ECONOMIC RELATIONS BETWEEN CHINA AND THE US. DEVELOPMENT PLAN 2012 – 2022 YEARS: CALLING THE GLOBAL ECONOMY

Chinese – USA relations are always in the focus because of several reasons: firstly, they both are the biggest world economies; secondly, they both are interrelated world economies, the changes in their relations' development tendency will effect essentially the global economy. The aim of this article was to describe the particularities of modern economic relations and main clauses of ten-year development plan between China and USA for 2012 – 2022 years.

Keywords: economy, market, products, relationships, the US, China

О. А. Коваль

КАМПАНИЯ БОРЬБЫ С КОРУПЦИЕЙ (2012 – 2014 ГГ.) И ПРОБЛЕМЫ БУДІВНИЦТВА В КИТАЇ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

Автор аналізує проблему корупції у Китаї як з точки зору рівня її сприйняття, так і з точки зору ставлення китайського суспільства до цього явища, а також керівних партійних органів. Вказується на деякі теоретичні та практичні підходи визначення корупції, які стали основою для початку масштабної кампанії з її викорінення після XVIII з'їзду КПК 2012 року. Підкреслено, як Комуністична партія перебрала на себе керівну роль у процесі антикорупційної боротьби і тепер ініціює процес інституціональних та законодавчих змін у державі заради створення нової соціалістичної моделі устрою держави, яка ґрунтувалася б на засадах верховенства права.

Ключові слова: боротьба із корупцією, КПК, Сі Цзиньпін, право

А. А. Коваль

КАМПАНИЯ БОРЬБЫ С КОРРУПЦИЕЙ (2012 - 2014 ГГ.) И ПРОБЛЕМЫ СТРОИТЕЛЬСТВА В КИТАЕ ПРАВОВОГО ГОСУДАРСТВА

Автор анализирует проблему коррупции в Китае как с точки зрения уровня его восприятия, так и с точки зрения отношения китайского общества к этому явлению, а также руководящих партийных органов. Указываются некоторые теоретические и практические подходы к определению коррупции, которые стали основой для начала масштабной кампании по ее искоренению после XVIII съезда КПК 2012 года. Подчеркнуто, как Коммунистическая партия взяла на себя руководящую роль в процессе антикоррупционной борьбы и теперь иницирует процесс институциональных и законодательных изменений в государстве ради создания новой социалистической модели устройства государства, основанного на принципах верховенства права.

Ключевые слова: борьба с коррупцией, КПК, Си Цзиньпин, право

O. A. Koval

ANTI-CORRUPTION CAMPAIGN OF THE CPC IN 2012-2014 AND PROBLEMS OF LEGAL STATE CONSTRUCTION IN CHINA

The author analyzes the problem of corruption in China in terms of its perception and relevance to this phenomenon by members of Chinese society and leading organs of the CPC. Furthermore, the article indicates some theoretical and practical approaches in defining corruption, which became the basis for the start of its large-scale eradication after the XVIII Congress of the CPC in 2012. The Communist Party of China took over the leading role in the anti-corruption fight and now initiates the process of institutional and legislative changes in the country, in order to create a new socialist model of state structure based on the principles of rule of law.

Keywords: fight against corruption, the CPC, Xi Jinping, rule of law.

C. A. Кошовий

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОЯС ВЕЛИКОГО ШОВКОВОГО ШЛЯХУ: ТРАНСПОРТНИЙ ВИМІР

Проаналізовано систему національних інтересів Китаю при реалізації її зовнішньої політики. Визначено основні шляхи багатосторонньої економічної співпраці, інвестиційної діяльності та розбудови транспортних шляхів.

Ключові слова: китайська дипломатія, Шовковий шлях, міжнародні відносини, міжнародні транспортні коридори

C. A. Кошевой

ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОЯС ВЕЛИКОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ: ТРАНСПОРТНОЕ ИЗМЕРЕНИЕ

Проанализирована система национальных интересов Китая в реализации ее внешней политики. Определены основные пути многостороннего экономического сотрудничества, инвестиционной деятельности и развития транспортных путей.

Ключевые слова: китайская дипломатия, Шелковый путь, международные отношения, международные транспортные коридоры

S. A. Koshevoy

ECONOMIC BELT OF THE GREAT SILK ROAD: TRANSPORT MEASUREMENTS

The system of China's national interests in the implementation of its foreign policy is analyzed. The main ways of multilateral economic cooperation, investment and development of transport routes are defined.

Keywords: Chinese diplomacy, the Silk Road, international relations, international transport corridors

M. A. Таран

КИТАЙСЬКІ КОНЦЕПТИ ЩОДО ВІДНОСИН ІЗ США: ФОРМУВАННЯ ОСНОВ СТРАТЕГІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ

Статтю присвячено огляду ключових китайських стратегічних концептів у відносинах із США. Автор намагався представити деякі експертні оцінки щодо характеру та перспектив політики КНР щодо Сполучених Штатів. Доводиться, зокрема, що лінія поведінки Пекіна в цьому напрямку відносин в цілому характеризує глобальну поведінку КНР.

Ключові слова: Китай, США, дипломатія, стратегія, зовнішня політика

M. A. Таран

КИТАЙСКИЕ КОНЦЕПТЫ ОТНОШЕНИЙ С США: ФОРМИРОВАНИЕ ОСНОВ СТРАТЕГИЧЕСКОГО ПОВЕДЕНИЯ.

Статья посвящена обзору ключевых китайских стратегических концептов в отношениях с США. Автор представляет некоторые экспертные оценки характера и перспектив политики КНР в отношении США. Показывается, что в этом контексте проявляется и глобальные политические поведенческие установки Пекина.

Ключевые слова: Китай, США, дипломатия, стратегия, внешняя политика

M. A. Taran

CHINESE CONCEPTS AND THE US – CHINA RELATIONSHIPS: FORGING THE FRAMEWORK OF STRATEGIC BEHAVIOR.

The article deals with an overview of key Chinese strategic concepts concerning the relations with the USA. The author tries to produce some expert reasons about profile and prospects of the PRC's policy towards the USA. It is stated that the line of Chinese behavior in this aspect is a part of global Chinese strategic behavior.

Keywords: China, the United States, diplomacy, strategy, foreign policy

A. Kipiy

КИТАЙСЬКИЙ ВПЛИВ У ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНІЙ ЄВРОПІ ПІД ЧАС ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Доступ багатьох колишніх членів Варшавської угоди до Європейського Союзу представляє вершину процесу вестернізації, що почався під час 1990-х років. Доступ до ЄС також представляв собою великий потік коштів у країни Центрально-Східної Європи, але нові члени не завжди могли коректно використовувати європейські гранти. Впродовж останніх років економічна криза сильно вплинула на країни Центрально-Східної Європи. Лише Польща видається здатною протистояти ударам кризи. Зважаючи на поточні проблеми Європейського Союзу та його основних членів, країни Центрально-Східної Європи почали дивитися в сторону Сходу, особливо другої економіки світу (та потенційно першої у найближчі роки) – Китаю. Китайські кошти та інвестиції розцінюються як можливий вихід із економічної скрути. З боку Азії, китайські підприємства стають все більш зацікавлені у інвестуванні своїх грошей та ресурсів в країни Центрально-Східної Європи, оскільки вони можуть стати точкою відліку для виходу на ринки ЄС, обходячи цілий ряд жорстких антидемпінгових законів.

Ключові слова: Центрально-Східна Європа, китайські інвестиції, саміт Китай – Центрально-Східна Європа, стратегія “розділай та володаруй”, Лі Кецян

A. Kiryu

КИТАЙСКОЕ ВЛИЯНИЕ В ЦЕНТРАЛЬНО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЕ ВО ВРЕМЯ ГЛОБАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО КРИЗИСА

Доступ многих бывших членов Варшавского договора к Европейскому Союзу представляет вершину процесса вестернизации, который начался во время 1990-х годов. Доступ к ЕС также представлял собой большой поток средств в страны Центрально-Восточной Европы, но новые члены не всегда могли корректно использовать европейские гранты. В течение последних лет экономический кризис сильно повлиял на страны Центрально-Восточной Европы. Только Польша кажется способной противостоят ударам кризиса. Принимая во внимание текущие проблемы Европейского Союза и его основных членов, страны Центрально-Восточной Европы начали смотреть в сторону Востока, особенно второй экономики мира (и потенциально первой в ближайшие годы) – Китая. Китайские средства и инвестиции расцениваются как вероятный выход из экономических затруднений. Со стороны Азии, китайские предприятия становятся все более заинтересо-

ванними в інвестуванні своїх грошей і ресурсів в країни Центрально-Східної Європи, оскільки вони можуть стати отправною точкою для виходу на ринки ЄС, обходячи цілий ряд жорстких антидемпінгових законів.

Ключевые слова: Центрально-Східна Європа, китайські інвестиції, саміт Китай – Центрально-Східна Європа, стратегія “розділяй і властвуй”, Лі Кэцян

A. Chiriu

CHINESE INFLUENCE IN CENTRAL EASTERN EUROPE DURING THE GLOBAL ECONOMIC CRISIS

The access of many former members of the Warsaw Pact into the European Union represents the top of the “westernization” process begun during 1990s. The access into the EU represented also a big flood of funds to Central-Eastern Europe (CEE), but the new members haven’t always been able to make a correct use of the European grants. During the last years the economic crisis heavily affected Central European Countries. Only Poland seems to resist the crisis’ hits. Considering the current difficulties of the European Union and its main members, CEE countries started to look to East, especially to the second economy of the world and potentially the first in a perspective of few years to come: China. Chinese funds and investments are interpreted as a possible way out from the economic difficulties. On the Asian side, Chinese enterprises are more and more interested to invest their money and resources in Central East European countries because they can represent the starting point to enter the EU market bypassing the strict European anti-dumping set of rules.

Keywords: Central Eastern Europe, Chinese Investments, China-CEE summit, Divide et Impera strategy, Li Keqiang

М. Гргіч

КИТАЙСЬКІ СПОКУСИ БЕЛГРАДУ

У статті проведено критичний аналіз китайсько-сербських відносин та їх вплив на стосунки між Сербією та Європейським Союзом (ЄС). За останні п’ять років Пекін та Сербія суттєво зміцнили співпрацю та обговорили Угоду про стратегічне партнерство. Колишній президент Борис Тадіч впродовж свого правління чотири рази відвідав Китай, де його завжди приймали з найвищими почестями. Слідуючи домовленостям та угодам, Сербія взяла на себе зобов’язання утримуватися від підписання будь-яких документів, що критикують Китай, або його партнерів у ООН, в той час як Пекін підтримав спроби Сербії у блокуванні односторонньої декларації незалежності її південної провінції Косово. Офіційний Белград бойкотував церемонію вручення Нобелівської премії у 2010 році після прохання від Пекіну, що було негативно сприйнято у Брюсселі. Разом з тим, хоча було здійснено чимало проголошень щодо китайських інвестицій у Сербії, на даний момент лише декілька з них були реалізовані, а цифри з торгового обороту лишаються низькими. Так чи інакше, Сербія та Китай створили міцні відносини та хорошу основу для майбутньої співпраці. Разом з тим, Сербія повністю налаштована на процес інтеграції у ЄС, що розглядається як безальтернативний шлях. Таким чином, стосунки з Китаєм можуть стати додатком до цих відносин та важливим джерелом інвестування.

Ключові слова: Сербія, Китай, ЄС, альтернатива, партнерство, економіка

М. Гргіч

КИТАЙСЬКІ ІСКУШЕННЯ БЕЛГРАДА

В статье проведен критический анализ китайско-сербских отношений и их влияния на связи между Сербией и Европейским Союзом (ЕС). За последние пять лет

Пекин и Сербия существенно укрепили сотрудничество и обсудили Договор о стратегическом партнерстве. Бывший президент Борис Тадич в течении своего правления четыре раза посетил Китай, где его каждый раз принимали с наивысшими почестями. Следуя договоренностям и соглашениям, Сербия взяла на себя обязательство удерживаться от подписания любых документов, подвергающих Китай или его партнеров в ООН критике, в то время как Пекин поддержал попытки Сербии в блокировании односторонней декларации независимости ее южной провинции Косово. Официальный Белград бойкотировал церемонию вручения Нобелевской премии в 2010 году после просьбы от Пекина, которая была негативно воспринята в Брюсселе. Вместе с тем, хотя и было сделано много заявлений относительно китайских инвестиций в Сербии, на данный момент только несколько из них были реализованы, а цифры по торговому обороту остаются низкими. Так или иначе, Сербия и Китай создали крепкие отношения и хорошую основу для будущего сотрудничества. Вместе с тем, Сербия полностью настроена на процесс интеграции в ЕС, который рассматривается как безальтернативный путь. Таким образом, связи с Китаем могут стать дополнением к этим отношениям и важным источником инвестирования.

Ключевые слова: Сербия, Китай, ЕС, альтернатива, партнерство, экономика

M. Grgić

BELGRADE'S CHINESE TEMPTATIONS

The paper critically examines the Sino-Serbian relations and its impact on Serbia's relations with the European Union (EU). Over the past five years, Beijing and Serbia strengthened their cooperation significantly and stipulated the Strategic Partnership Agreement. Former President Boris Tadić visited China four times during his mandate, where he was always received with the highest state honors. Following the two countries' agreements and meetings, Serbia committed itself to abstain to any document criticizing China or its allies in the United Nations (UN), while Beijing gave support to Serbian efforts to block a unilateral declaration of independency of its southern province Kosovo. Official Belgrade boycotted the Nobel Prize ceremony in 2010, after a request from Beijing, which was negatively received in Brussels. Yet, while many announcements of Chinese investments in Serbia have been made, only few have been actually realized to date, with trade figures still remaining low. Anyhow, Serbia and China created solid relations and a good framework for future cooperation. However, Serbia is fully committed to the EU integration process which is seen as a road without alternatives. Therefore, relations with China could come as a supplement to this relation and as an important source for investments.

Keywords: Serbia, China, EU, Alternative, Partnership, Economy

Ю. Візань

ВИЗНАННЯ КИТАЙСЬКОЇ СПАДЩИНИ ТА КУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ У РОМАНАХ ЕМІ ТАН “КЛУБ РАДОСТІ ТА УДАЧІ” ТА “РЯТУЮЧИ РИБУ ВІД УТОПЛЕННЯ”

У статті досліджуються методи, за допомогою яких китайські культурні та художні традиції разом із розповідною риторикою усних оповідок пристосовуються та трансформуються у романах Емі Тан. Зосередження на культурі та етнічній приналежності вимагає знання світогляду китайців, без якого неможливо досягти повного розуміння американської азійської літератури. Для розкриття унікальної інтерпретації Тан китайського та американського стилів життя, в цій статті висвітлюються також відносини між матерями та дочками, що є ключовим мотивом у творах Тан, а також розглядається неазійський персонаж-чоловік. У статті робиться припущення, що хоч раса у суспільстві відіграє ключову роль у дискусіях щодо культури та струк-

тури сім'ї, дружні стосунки та соціальна діяльність щільно пов'язані з двома культурами, які охоплюють твори Тан. У статті зроблено спробу винести на передній план аспекти, пов'язані із культурними практиками складання розповідей та релігії у відношенні до китайської спадщини на фоні викладу життєвих подій персонажів.

Ключові слова: культура, етнічна приналежність, міф, розповідь, релігія, привиди, їжа, Китай vs. Америка

Ю. Визань

ПРИЗНАНИЕ КИТАЙСКОГО НАСЛЕДИЯ И КУЛЬТУРНЫЕ ПРАКТИКИ В РОМАНАХ ЭМИ ТАН “КЛУБ РАДОСТИ И УДАЧИ” И “НЕ ДАТЬ РЫБЕ УТОНУТЬ”

В статье рассматриваются методы, с помощью которых культурные и художественные традиции наряду с риторикой повествования устных сказаний приспосабливаются и трансформируются в романах Эми Тан. Концентрация на культурной и этнической принадлежности требует знаний о мировоззрении китайцев, без которых невозможно достичь полного понимания американской азиатской литературы. Для раскрытия уникальной интерпретации Тан китайского и американского образов жизни, в данной статье также освещаются отношения между матерями и дочерьми, которые являются ключевым мотивом в произведениях Тан, а также рассматривается неазиатский персонаж-мужчина. В статье предполагается, что хотя раса и играет в обществе ключевую роль в дискуссиях о культуре и структуре семьи, дружеские отношения и социальная деятельность тесно связаны в двух культурах, описанных в сочинениях Тан. В данной статье сделана попытка вынести на передний план аспекты, связанные с культурными практиками повествования и религии в отношении к китайскому наследию на фоне изложения жизненных событий персонажей.

Ключевые слова: культура, этническая принадлежность, миф, рассказ, религия, приведения, еда, Китай vs. Америка

I. Vizan

ACKNOWLEDGING CHINESE INHERITANCE AND CULTURAL PRACTICES IN AMY TAN'S *THE JOY LUCK CLUB* AND *SAVING FISH FROM DROWNING*

This study explores the ways in which Chinese cultural and artistic traditions together with the narrative rhetoric of talk-stories are appropriated and transformed in Amy Tan's novels. The focus on culture and ethnicity requires knowledge of Chinese worldviews, without which one cannot hope to achieve full understanding of Asian American literature. Intended to elucidate Tan's unique interpretation of Chinese and American ways of life, this study also highlights the relationships between mothers and daughters, a central issue in Tan's work, but it also brings to light male non-Asian characters. This paper suggests that, although in society race plays a crucial part in discussions regarding culture, family structure, friend relationships and also social activities are closely tied within the two cultures that are embraced in Tan's work. The paper is intended to bring to the fore aspects related to the cultural practices of storytelling and religion in connection to the Chinese inheritance as the characters succeed in sharing stories about their lives through narration.

Keywords: culture, ethnicity, myth, storytelling, religion, ghosts, food, China vs. America

Шень Хунфень

КУЛЬТИВУВАННЯ ЧИ ПРОСВІТНИЦТВО: РОЗКВІТ ТА ЗАНЕПАД КИТАЙСЬКОГО РОМАНУ ВИХОВАННЯ ТА ІДЕОЛОГІЇ

Як типовий жанр в естетичній політиці, роман виховання на Заході та у постколоніальних країнах приймає участь у культурній розбудові сучасної національної колективної свідомості через просвітництво особистостей. В той час як китайський роман виховання не міг стати частиною процесу модернізації Китаю у період Просвітництва і Нео-Просвітництва, коли він був обмежений панівною ідеологією, та досяг свого розквіту лише у період Культурної революції в якості державної пропаганди. У цій статті висвітлюються три періоди китайського роману виховання, що постійно коливаються між культивуванням та просвітництвом. З цієї точки зору сучасність Китаю не забезпечує різноманітності, як це стверджує уряд, а пропонує лише один “вірний” напрямок.

Ключові слова: культивация, просвітництво, китайський роман виховання, ідеологія.

Шэнь Хунфэнь

КУЛЬТИВАЦИЯ ИЛИ ПРОСВЕЩЕНИЕ: РАССВЕТ И ЗАКАТ КИТАЙСКОГО РОМАНА ВОСПИТАНИЯ И ИДЕОЛОГИИ

Как типичный жанр в эстетической политике, роман воспитания на Западе и в пост-колониальных странах принимает участие в культурном строительстве современного национального коллективного сознания через просвещение личностей. В то время как китайский роман воспитания не мог стать частью процесса модернизации Китая в период Просвещения и Нео-Просвещения, когда он был ограничен ключевой идеологией, и достиг своего расцвета лишь в период Культурной революции в качестве государственной пропаганды. В данной статье освещаются три периода китайского романа воспитания, которые постоянно колеблются между культивацией и просвещением. С этой точки зрения современность Китая не предоставляет разнообразия, как это утверждает правительство, а предлагает только единственное “правильное” направление.

Ключевые слова: культивация, просвещение, китайский роман воспитания, идеология

Shen Hongfen

CULTIVATION OR ENLIGHTENMENT: THE RISE AND DECLINE OF THE CHINESE *BILDUNGSROMAN* AND IDEOLOGY

As a typical genre with aesthetic politics, the *Bildungsroman* in the West and the post-colonial countries participates in the cultural construction of modern national collective consciousness through enlightening individuals. The Chinese *Bildungsroman*, whereas, failed to take part in the modernization of China in the Enlightenment era and the Neo-Enlightenment era, when it was restricted by mainstream ideology, and only flourished in the 1950–70s when it occurred as official propaganda. This paper clarifies three stages of the Chinese *Bildungsroman* from 1920s till present, and reveals its essential concern or problem of this genre – always struggling between Enlightenment and cultivation. Seen from this perspective, the modernity of China provides no diversity as claimed by the government but only offers one “true” direction.

Keywords: Cultivation, Enlightenment, the Chinese *Bildungsroman*, ideology

С. В. Жеребчук

“ПИТАННЯ ЕТНІЧНИХ КИТАЙЦІВ” В ІНДОНЕЗІЇ ТА МАЛАЙЗІЇ: РІЗНІ ПІДХОДИ – РІЗНІ РЕЗУЛЬТАТИ

У статті аналізуються причини етнічних конфліктів 1960-х – 1970-х років в Індонезії та Малайзії, що мали значний вплив на міжнародні відносини у регіоні.

Незважаючи на подібність соціальних та економічних причин конфліктів, обидві країни підійшли у різний спосіб до їх розв'язання. У 1990-х роках ці відмінності у підходах до вирішення етнічних проблем призвели до різних результатів. Автор описує особливості даних підходів та дає оцінку їх наслідкам.

Ключові слова: етнічні відносини, національна меншина, міжнародні відносини, Індонезія, Малайзія, Сухарто.

С. В. Жеребчук

“ВОПРОС ЭТНИЧЕСКИХ КИТАЙЦЕВ” В ИНДОНЕЗИИ И МАЛАЙЗИИ: РАЗНЫЕ ПОДХОДЫ – РАЗНЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ

В статье анализируются причины этнических конфликтов 60-х – 70-х годов в Индонезии и Малайзии, оказавших значительное влияние на международные отношения в регионе. Несмотря на сходство социальных и экономических причин конфликтов, обе страны подошли разными способами к их решению. В 90-х годах эти различия в подходах к решению этнических проблем привели к различным результатам. Автор описывает особенности данных подходов и дает оценку их последствий.

Ключевые слова: этнические отношения, национальное меньшинство, международные отношения, Индонезия, Малайзия, Сухарто.

S. V. Zherebchuk

“THE QUESTION OF ETHNIC CHINESE” IN INDONESIA AND MALAYSIA: DIFFERENT APPROACHES – DIFFERENT RESULTS

The article analyzes the causes of ethnic conflict 1960 – 1970 years in Indonesia and Malaysia, which had a significant impact on international relations in the region. Despite the similarity of social and economic causes of conflict, both countries approached in different ways to address them. In 90 years these differences in approaches to solving ethnic problems have led to different results. The author describes the features of these approaches and assesses their effects.

Keywords: ethnic relations, minority, international relations, Indonesia, Malaysia, Suharto.

С. В. Капранов

ІМПЕРАТОР ЯК ВИХОВАТЕЛЬ НАРОДУ (ЯПОНСЬКИЙ РЕСКРИПТ ПРО ВИХОВАННЯ 1890 Р. ТА СВЯЩЕННІ ЕДИКТИ КИТАЙСЬКИХ ІМПЕРАТОРІВ)

Статтю присвячено важливому документу – японському Імператорському рескрипту про виховання 1890 р. (*Кьо:іку-ні кансуру цюкуго 教育ニ関スル勅語*). Він істотно відрізнявся від правових актів у західному розумінні, мав радше морально-етичний характер, його функціонування було у найвищому ступені ритуалізованим, а статус був близьким до сакрального тексту. Дослідники зазвичай акцентують увагу на політичній ролі Рескрипту, пов'язуючи його з консервативною реакцією на вестернізацію та націоналістичними тенденціями, розглядають його роль у становленні так званого “державного синто”. Водночас поза увагою залишається зв'язок Рескрипту з традицією – як японською, так і китайською конфуціанською. Автор статті вважає, що, лише помістивши цей документ у контекст традиції, ми можемо визначити, якою мірою він слідує її зразкам і що в ньому є продуктом модернізації, а відтак, краще зрозуміти особливості змін, що відбувалися в Японії в добу Мейдзі. Для цього автор пропонує порівняти текст Рескрипту з едиктами китайських імператорів Чжу Юаньчжана (прав. 1368 –

1398) та Кансі (прав. 1661 – 1722). Проведений аналіз показує, що Рескрипт про виховання 1890 р. наслідує конфуціанську традицію, конкретними формами якої стали священні едикти китайських імператорів Чжу Юаньчжана та Кансі. Зроблено спробу реконструкції архетипової моделі, що лежить в основі всіх трьох документів. Виявлено істотні новації, внесені японським імператором і його оточенням як на рівні змісту, так і на рівні функціонування.

Ключові слова: рескрипт, едикт, виховання, імператор, конфуціанство, модернізація, Японія, Китай

С. В. Капранов

ИМПЕРАТОР КАК ВОСПИТАТЕЛЬ НАРОДА (ЯПОНСКИЙ РЕСКРИПТ О ВОСПИТАНИИ 1890 И СВЯЩЕННЫЕ ЭДИКТЫ КИТАЙСКИХ ИМПЕРАТОРОВ)

Стаття посвящена важному документу – японском Императорском рескрипта о воспитании 1890 (*Кё:ику-ни кансуру тёкуго 教育ニ関スル勅語*). Он существенно отличался от правовых актов в западном понимании, носил скорее морально-этический характер, его функционирование было в высшей степени ритуализированным, а статус был близок к сакральному тексту. Исследователи обычно акцентируют внимание на политической роли Рескрипта, связывая его с консервативной реакцией на вестернизацию и националистическими тенденциями, а также рассматривают его роль в становлении так называемого «государственного синто». В то же время без внимания остается связь Рескрипта с традицией – как японской, так и китайской конфуцианской. Автор статьи считает, что, только поместив этот документ в контекст традиции, мы можем определить, насколько он следует ее образцам и что в нем есть продуктом модернизации, а следовательно, лучше понять особенности изменений, происходивших в Японии в период Мэйдзи. Для этого автор предлагает сравнить текст Рескрипта с эдиктами китайских императоров Чжу Юаньчжана (прав. 1368 – 1398) и Канси (прав. 1661 – 1722). Проведенный анализ показывает, что Рескрипт о воспитании 1890 следует конфуцианской традиции, конкретными формами которой стали священны едикты китайских императоров Чжу Юаньчжана и Канси. Сделана попытка реконструкции архетипической модели, лежащей в основе всех трех документов. Выявлены существенные новации, внесенные японским императором и его окружением как на уровне содержания, так и на уровне функционирования.

Ключевые слова: рескрипт, эдикт, воспитание, император, конфуцианство, модернизация, Япония, Китай

S. V. Kapranov

EMPEROR AS AN EDUCATOR OF THE PEOPLE (THE JAPANESE RESCRIPT ON EDUCATION OF 1890 AND THE SACRED EDICTS OF THE CHINESE EMPERORS)

The article is devoted to important documents – Japanese Imperial Rescript on education in 1890 (*Kyōiku-ni kansuru chokugo 教育ニ関スル勅語*). It is significantly different from the legal acts in the Western sense, has rather moral and ethical character, its functioning was in the highest degree ritualized and its status was close to that of a sacred text. The researchers usually focus on the political role of the Rescript, linking it to the conservative reaction to Westernization and nationalist tendencies, or consider its role in the development of so-called “State Shinto”. However, the relationship of the Rescript to tradition, either Japanese or Chinese Confucian, is usually ignored. The author suggests that only by putting the document into the context of tradition we can

determine the extent to which it followed its standards and what in it is a product of modernization, and thus we can better understand the changes that took place in Japan during Meiji period. To do this, the author proposes to compare the Rescript and the Sacred edicts of Chinese emperors Hongwu (ruled 1368 – 1398) and Kangxi (ruled 1661 – 1722). The analysis shows that the Rescript on education of 1890 follows the Confucian tradition, specific forms of which were the Sacred edicts of Chinese emperors Hongwu and Kangxi. The author made an attempt of reconstruction of the archetypal model that underlies all three documents. Significant innovations introduced by the Japanese Emperor and his entourage at both levels, that of content and that of functioning, were revealed.

Keywords: rescript, edict, education, emperor, Confucianism, modernization, Japan, China

Д. Є. Марков

ПІДНЕБЕСНА У СПРИЙНЯТТІ КОРОЛЯ НЕПАЛУ ПРІТХВІ НАРАЯНА (НА ОСНОВІ “ДІБІЯ УПАДЕШ”)

Стаття присвячується сприйняттю королем Непалу Прітхві Нараяном Шахом (1720 – 1775) сучасного йому Китаю. Особлива увага приділяється проблемі зростання впливу Піднебесної в регіоні і ролі Непалу; політиці «лавірування», що озвучив король у своєму заповіті нащадкам “Дібія Упадеш” і значенню цих ідей для подальшої історії китайсько-непальських взаємин. Також коротко прослідковується еволюція відносин між Непалом і Китаєм протягом Середніх Віків до XVIII ст.

Ключові слова: Піднебесна, король Непалу, Дібія Упадеш, сприйняття

Д. Е. Марков

ПОДНЕБЕСНАЯ В ВОСПРИЯТИИ КОРОЛЯ НЕПАЛА ПРИТХВИ НАРАЯНА (НА ОСНОВІ “ДИБИЯ УПАДЕШ”)

Статья посвящается восприятию королем Непала Притхви Нараяном Шахом (1720-1775) современного ему Китая. Особенное внимание уделяется проблеме усиления Поднебесной в регионе Гималаев и роли Непала в этом; политике “балансирования”, которую озвучил король в своем завещании потомкам “Дибия Упадеш” и значению этих идей для дальнейшей истории китайско-непальских отношений. Также коротко прослеживается эволюция отношений между Непалом и Китаем на протяжении Средних Веков до XVIII ст.

Ключевые слова: Поднебесная, король Непала, Дибия Упадеш, восприятие

D. E. Markov

THE UNDERSTANDING OF CHINA BY THE NEPALESE KING PRITHVI NARAYAN SHAH (ACCORDING TO “DIBIYA UPADES”)

The article is devoted to understanding of the XVIII century China by the Nepalese king Prithvi Narayan Shah (1720 – 1775). Special attention is payed to the problem of China’s power rising in the Himalayan region and the role of Nepal in it. Also the question of the Nepalese policy of “balancing”, which was first proclaimed by the king in his book and testament for heirs “Dibiya Upades” is being discussed as well as the role of this ideas in the future relations between two countries. The evolution of Nepal-China relations (from the Middle Ages until XVIII century) is also briefly discussed in the article.

Keywords: China, the king of Nepal, Dibiya Upades, understandig

В. А. Мусійчук

НОМІНАЦІЯ КИТАЮ У В'ЄТНАМСЬКОМУ МЕДІА-ДИСКУРСІ

Досліджено основні номінації на позначення Китаю, китайців та китайського, що побутують у сучасному в'єтнамському медіа-дискурсі. Розглянуто етимологію (наукову та народну) наведених номінацій. У ході дослідження було виявлено як усталені широковживані екзоніми, так і неологізми (точніше, актуалізовані історизми), як етноніми з позитивною чи нейтральною конотацією, так і етнофолізми. Визначено, як різні номінації використовуються залежно від категорії видань (офіційні, опозиційні, приватні), від стилістики, тематики публікацій. Проаналізовано зв'язок політичних подій та слововживання, трансформацію значень номінацій.

Ключові слова: номінація, Китай, китайці, медіа-дискурс, екзонім, етнофолізм

В. А. Мусійчук

НОМИНАЦИЯ КИТАЯ ВО ВЬЕТНАМСКОМ МЕДИА-ДИСКУРСЕ

Исследованы основные номинации для обозначения Китая, китайцев и китайского, которые бытуют в современном вьетнамском медиа-дискурсе. Рассмотрена этимология (научная и народная) приведенных номинаций. В ходе исследования было выявлено как устоявшиеся часто используемые экзонимы, так и неологизмы (точнее, актуализированные историзмы), как этнонимы с положительной или нейтральной коннотацией, так и этнофолізмы. Определено, как различные номинации используются в зависимости от категории изданий (официальные, оппозиционные, частные), от стилістики, тематики публикаций. Проанализирована связь политических событий и словоупотребления, трансформация значений номинаций.

Ключевые слова: номинация, Китай, китайцы, медиа-дискурс, экзоним, этнофолізм

V. A. Musiychuk

CHINA'S NOMINATION IN VIETNAM'S MEDIA DISCOURSE

The main categories to describe China, Chinese people and Chinese that are prevalent in modern Vietnamese media discourse have been researched. We consider the etymology (scientific and popular) of the nominations. The study revealed a well-established general purpose exonyms and neologisms (specifically, actualized historicism), positive or neutral connotation ethnonyms and ethnophaulisms. Defined how different nominations are used depending on the category of publications (official, opposition, private), on the style, publications' topic. The relationship of political events and words' usage, the transformation of nominations' means has been analyzed.

Keywords: nomination, China, Chinese, media discourse, exonym, ethnophaulism

О. Д. Огнева

“ЗЕЛЕНА ТАРА” В ЯКОСТІ СВИДКА З ІСТОРІЇ ТИБЕТУ XVIII СТ. (НА ПРИКЛАДІ ТАНКИ)

У статті аналізується зміст танки “Зелена Тара”. В результаті переведення написів, відтворених на танзі, визначено зображених історичних персонажів – Цултрімрінчен і Кунгаг’ямцхо. В їх особі представлено історико-культурне явище Східного Тибету 2-й пол. XVIII ст., що сформувався в князівстві Дерге і було спрямоване на об’єднання буддійських шкіл при виданні тибетської писемної спадщини. Їх діяльність можна вважати однією із складових рімей – нової духо-

вної течії Тибету 2-ї пол. XIX ст., оскільки засновники нового руху – вихідці з Дерге або прилеглих районів Тибету. Нині римей, як і школи тибетського буддизму має свої центри за межами Тибету.

Ключові слова: Зелена Тара, танка (тиб. thang-ka/kha), Цултримрінчен (тиб. tsul-khrims-rin-chen), Кунгаг'ямцхо (тиб. kun-dga'-rgya-mtsho), Дерге Паркханг, рух римей (тиб. ris-med)

Е. Д. Огнева

“ЗЕЛЕНАЯ ТАРА” В КАЧЕСТВЕ СВИДЕТЕЛЯ ПО ИСТОРИИ ТИБЕТА XVIII ВЕКА (НА ПРИМЕРЕ ТАНКИ)

В статье анализируется содержание танки “Зеленая Тара”. В результате перевода надписей, воспроизведённых на танке, определены изображённые исторические персонажи: Цултримрінчен и Кунгаг'ямцхо. В их лице представлено историко-культурное явление Восточного Тибета 2-й пол. XVIII ст., что сформировалось в княжестве Дерге и было направлено на объединение буддийских школ при издании тибетского письменного наследия. Их деятельность можно считать одной из составных римей - нового духовного течения Тибета 2-й пол. XIX ст., поскольку основатели нового движения – выходцы из Дерге или прилежащих районов Тибета. Ныне римей, как и школы тибетского буддизма имеет свои центры за пределами Тибета.

Ключевые слова: Зелёная Тара, танка (тиб. thang-ka/kha), Цултримрінчен (тиб. tsul-khrims-rin-chen), Кунгаг'ямцхо (тиб. kun-dga'-rgya-mtsho), Дерге Паркханг, движение римей (тиб. ris-med).

О. Д. Огнева

“GREEN TARA” AS A WITNESS ON THE HISTORY OF TIBET XVIII CENTURY (ON THE EXAMPLE OF «GREEN TARA’S» TANKA)

This article analyzes the content of “Green Tara” tanka. As a result of the translation of the inscriptions, which have been reproduced on the tanka, depicted historical characters were determined as Tsultrimrinchen and Kungag'yamtsho. In their face presented historical and cultural phenomenon of Eastern Tibet of the 2nd half of the XVIII century, that was formed in the Principality of Derge and was aimed at bringing together Buddhist schools in the publication of the Tibetan written heritage. Their activities can be considered as one of the components rimey – a new spiritual current Tibet of the 2nd half of the XIX cent., because the founders of the new movement – came from of Tibet or surrounding areas of Tibet. Now rimey as schools of Tibetan Buddhism has its centers outside of Tibet.

Keywords: Green Tara, tanka (tib. thang-ka/kha), Tsultrimrinchen (tib. tsul-khrims-rin-chen), Kungag'yamtsho (tib. kun-dga'-rgya-mtsho), Derge Parkhang, Rime (tib. ris-med) movement.

І. В. Отрощенко

МОНГОЛІЯ, КИТАЙ, РОСІЯ ТА УРЯНХАЙСЬКЕ ПИТАННЯ (1917 – 1919 РОКИ)

Стаття присвячена дипломатичній боротьбі навколо проблеми приналежності Урянхайського краю у 1917–1919 роках. У цей хронологічний період мала місце активна наступальна політика монгольської та китайської сторін (аж до воєнних дій) на тувинському напрямі. У той же час російська дипломатія була змушена діяти не з позицій сили в урянхайському питанні (як до того Російська імперія і в наступні 1920-ті роки – радянська влада), а йти на компроміси й враховувати історико-правові

аргументи. Дипломатичне листування цих років свідчить про відсутність правових підстав з боку Росії на володіння Урянхайським краєм, які підмінялися аргументами політичної та економічної доцільності, необхідністю захисту “російських інтересів”.

Ключові слова: Тува, Урянхайський край, Росія, Китай, Автономна Монголія, дипломатія.

И. В. Отрощенко

МОНГОЛИЯ, КИТАЙ, РОССИЯ И УРЯНХАЙСКИЙ ВОПРОС (1917–1919 ГГ.)

Статья посвящена дипломатической борьбе вокруг проблемы принадлежности Урянхайского края в 1917–1919 гг. В этот хронологический период имела место активная наступательная политика Автономной Монголии и Китая на тувинском направлении (вплоть до военных действий). В то же время российская дипломатия была вынуждена действовать не с позиций силы в урянхайском вопросе (как до того Российская империя и в последующие 1920-е гг. – советская власть), а идти на компромиссы и учитывать историко-правовые аргументы. Дипломатическая переписка этих лет свидетельствует об отсутствии правовых оснований у России на владение Урянхайским краем, которые подменялись аргументами политической и экономической целесообразности, в частности необходимостью защиты “русских интересов”.

Ключевые слова: Тува, Урянхайский край, Россия, Китай, Автономная Монголия, дипломатия.

I. V. Otroshchenko

MONGOLIA, CHINA, RUSSIA AND URIANKHAI QUESTION (1917–1919)

Article is devoted diplomatic struggle round a problem of Uriankhai accessory (1917–1919). During this chronological period took place the active offensive policy of Autonomous Mongolia and China on the Tuva direction (up to military operations). At the same time the Russian diplomacy has been compelled to operate not from force positions in Uriankhai question (as before the Russian empire and in the future – the Soviet power), and to go on compromises and to consider historical-legal arguments. Diplomatic correspondence of these years testifies to absence of legal grounds at Russia on possession of Uriankhai which were substituted for arguments of political and economic feasibility, in particular – necessity of “Russian interests” protection.

Keywords: Tuva, Uriankhai, Russia, China, Autonomous Mongolia, diplomacy.

Я. В. Пилипчук

КИПЧАКИ У КИТАЇ

Дана студія присвячена історії кипчаків у Китаї. Подібно тюркам у інших державах, кипчаки вийшли на провідні позиції завдяки військовим звитягам. Велику роль у становленні кипчацької гвардії зіграв кипчак Тутуха з правлячої династії східних кипчаків. Нащадки Тутухи відігравали значну роль при дворах наступних імператорів. Ель-Тимур став могутнім мажордомом при слабких імператорах. Кангли займали високі посади при дворі імператорів династії Юань. Як і кипчаки, вони відзначились в першу чергу як військові командувачі.

Ключові слова: Китай, кипчаки, династія Юань, монголи, семужень, Хубілай

Я. В. Пилипчук

КЫПЧАКИ В КИТАЕ

Данное исследование посвящено истории кыпчаков в Китае. Подобно тюркам в других государствах кыпчаки вышли на ведущие позиции благодаря военным успехам. Большую роль в становлении кыпчакской гвардии сыграл кыпчак

Тутуха из правящей династии восточных кыпчаков. Потомки Тутухи занимали высокие положения при дворах следующих императоров династии Юань. Иль-Тимур стал всеильным мажордомом при слабых императорах. Канглы также занимали высокие посты при династии Юань. Как и кыпчаки, они отметились как полководцы. К упадку влияния кыпчаков при дворе привело соперничество с другими этническими группами.

Ключевые слова: Китай, кыпчаки, династия Юань, монголы, сэмужэнь, Хубилай

Ya. V. Pylypchuk

QIPCHAQS IN CHINA

This study is dedicated to the history of Qipchaqs in China. Like Turks in other states Qipchaqs took the leading position thanks to military victory. Important role in establishment of Qipchaq Guard played Qipchaq leader Tutukh from the ruling dynasty of eastern Qipchaqs. Descendants of Tutukha played significant role at court of emperors that followed. El-Timur became a powerful majordom next to the weak emperor. Qangli held high positions in court of the emperors of the Yuan Dynasty. Like Qipchaqs they were distinguished first of all as the military commanders. Competition with other ethnic groups resulted in decline of Qipchaqs at emperors court.

Keywords: China, Qipchaqs, Yuan dynasty, Mongols, semuren, Khubilay.